

reperiuntur que vocantur Casan.¹ Hæc per terram semper diriguntur ut quædam herba quæ apud nos appellatur gramegna. Et in quolibet nodo ipsarum radices producunt quæ² bene efficiuntur longæ uno miliari. In hiis autem cannis inveniuntur lapides de quibus aliquis super se hiis nunquam potest incidi a ferro aliquo nec offendit. Et ut plurimum homines istius contratæ de istis lapidibus sunt super se portantes. Ideoque propter virtutem horum lapidum veniunt homines et accipiunt puerulos suos quos in brachio per quod modicum ipsi incident, ubi unum de istis lapidibus isti ponunt ne ipse ferro aliquo cadat. Et ut illum parvum vulnus factum in brachio alicujus pueri cito solidetur, de quodam pulvere unius piscis ipsi³ ponunt, propter quod vulnus illud parvum statim solidatur. Et quia hujus lapidis magnæ sunt virtutes et de istis illi homines sunt portantes,⁴ ex hoc in bello efficiuntur fortes⁵ et magni cursores⁶ in mari. Verum quia navigantes permare ab istis talibus offenduntur unum remedium invenerunt. Nam ipsi portant propugnacula seu palos acutissimos de uno fortissimo ligno, portant [que] sagittas cum⁷ ferro.⁸ Et quia homines illi male sunt armati, per mare navigantes eos vulnerant et penetrant istis pilis acutissimis et sagittis. Sic isto modo⁹ isti tales ab illis se viriliter defendunt. De cannis istis Casan faciunt vela suis navibus, sestoria,¹⁰ domunculas,¹¹ multaque alia quæ sibi sunt utilitatis magnæ. Multa etiam alia sunt in contrata ista quæ scribere et audire quasi stupor esset. Quapropter ea scribere ad presens non multum euro.¹²

23. *De rege Campa, habente multos elephantes et multos filios filiasque.*

Ab isto regno per multas dietas est distans aliud regnum nomine Campa,¹³ cuius contrata multum pulchra est. Nam in ipsa est copia magna omnium victualium, et bonorum. Rex contratæ illius ut dicebatur quando ibi fui inter filios et filias ducentos¹⁴ bene habebat; cum multas habeat uxores aliasque mulieres quas ipse tenet.¹⁵ Hic rex xiiii milia¹⁶ elephantum domesticorum habet. Quos ita teneri facit et observari,

¹ *Far.* Cassam; *Mus.* Cassati, with the absurd addition ex quibus in apoteariis inveniuntur cassia fistulæ. *Ram.* has casar.

² *Ven.* has et instead of quæ, which is better. *Fur.* ramos producunt qui bene, etc. *Hak.* et *Mus.* nearly to the same effect—per unum miliare fere.

³ *Hak.* et *Mus.* cuius nomen ignoro.

⁴ *Ven.* omits this superfluous sentence.

⁵ *Ven.* feroce. *Hak.* et *Mus.* communiter triumphant in bellis et in mari, nec possunt isti homines lædi per aliqua arma ferrea.

⁶ *Ven.* maximi pirati.

⁷ *Ven.* absque, which is required.

⁸ *Far.* sine ferro.

⁹ *Hak.* has Quod adversarii illius gentis scientes virtutem lapidum provident sibi propugnacula ferrea contra spicula illorum, et arma venenata de veneno, et in manu portant palos ligneos, etc....et sic confundunt aliquos et perforant umeros ex lapidum securitate. *Mus.* is to the same effect and more diffusely expressed.

¹⁰ *Far.* omits sestoria.

¹¹ *Ven.* tali ergo ingenio.

¹² *Mar.* Case di stuioie.

¹³ This was probably written Çampa; *Ven.* Zampa; *Far.* Canpa or Carpa; *Hak.* Campa; *Marc.* Campa.

¹⁴ *Hak.* 300.

¹⁵ *Bol.* has in this place nec mirabar de hoc cum plures habuerit uxores.

¹⁶ *Hak.* decies millesies et quatuor; *Mus.* xiii millia.